

XAVIER GRASET, PERIODISTA

Text: ÀLEX MILIAN / Fotos: JORDI PLAY

"La tele ha construït una altra realitat"

Un dels llibres d'aquest Sant Jordi ha estat 'El món s'acaba' de Xavier Graset. Aquest periodista de Vila-seca (1963) parla del programa de ràdio que porta el mateix nom, del llibre i dels set anys que va passar a Madrid com a delegat de Catalunya Ràdio.

Al vostre llibre assegureu que el món s'acaba, que teniu informació privilegiada?

—Sí, home, jo ho tinc claríssim, que de la manera que va no pot durar. Els indicis són cada vegada més evidents: els científics perden el temps investigant si amb l'oli del fregit es pot fer combustible; els físics perden el temps investigant de quina manera es pot fer el nus de la corbata. Vull dir que cada dia hi ha algun senyal que el món s'acaba. Aviam! Hi ha un 99,9% de possibilitats. Potser que no s'acabi. En tot cas, el llibre pretén ser superador del 2000. Hi ha una petita possibilitat que no s'acabi.

—Ha passat el Sant Jordi i hi ha hagut una altra onada de llibres relacionats amb presentadors de programes de ràdio i televisió. L'any passat va ser el Toni Soler i enguany en presenteu un el Buena-fuente i un altre vostè. Tan rendible és publicar un llibre?

—T'asseguro que no. De fet, d'ençà que va sortir el llibre se li ha penjat aquesta etiqueta d'aprofitar el ressò mediàtic. I és evident que treballo a la ràdio i he treballat a la tele i, per tant, em coneixen per això. Però la pretensió no era la de voler aprofitar aquesta tirada sinó simplement fer conya sobre el 2000. El nostre llibre, que no és només meu sinó de tot un col·lectiu, és eficaç en allò que es proposava i que és entretenir. Des de la seva portada fins el contingut i tot el disseny, no es ven com un assaig ni es ven com una novel·la. No enganyem ningú: És un llibre d'humor. De la mateixa manera que als Estats Units, un autor tan bo i tan aplaudit aquí com és el James Finn

Garner, autor dels *Contes per a nens i nenes políticament correctes*, ha escrit un *Apocalipsis wow*, o existeix també la *Llei de Murphy del 2000*. I en aquests casos ningú no ha pensat si hi havia mediaticisme. A mi no m'amoïna ser un "autor mediàtic", sempre que això sigui un adjectiu i no sigui una crítica despectiva.

—De fet, els coautors del llibre vénen d'altres camps que no són l'audiovisual: Màrius Serra i Jordi Puntí són escriptors reconeguts, el Pepe Rubianes és un home de teatre...

—Si fins i tot hi ha el ferrer del meu poble, l'Antonio Mas! I hi ha dos homes, que són el Jordi Puntí i el Màrius Serra, que són els qui avalen amb el seu prestigi literari que el llibre sigui ben fet. Perquè si el llibre hagués estat fet a corre-cuita, abocant-hi guions de la ràdio, ells no s'hi hagueren avingut. El llibre està treballat des de zero, pensant que fem un llibre i no un programa de ràdio i hi ha molt material que no és per a seguidors del programa.

—Parlem del programa de ràdio. Entre els convidats a *El món s'acaba hi ha moltíssimes dones...*

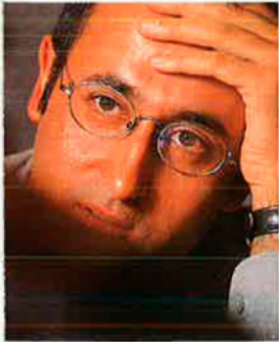
—Nooo. Hi ha de tot. Home, hi ha moltes dones, però hi ha molts homes també. El que passa és que jo al llibre vaig voler fer un extracte sobre

les convidades.

—D'acord, però no hi ha ni una dona política. Que no creus en l'èrotica del poder?

—No hi ha cap dona política però tampoc cap home polític, perquè per això ja hi ha altres programes. El que nosaltres volíem fer és desengreixar i, com que al voltant del món cultural i de les opcions d'oci i lleure,

"Cada dia hi ha algun senyal que el món s'acaba. Hi ha un 99,9% de possibilitats. Potser que no s'acabi. En tot cas, el llibre pretén ser superador del 2000. Hi ha una petita possibilitat que no s'acabi."

sembla que s'està millor, doncs mirem d'esquivar els polítics. Perquè a més, el dia que en convides un, els altres demanen la seva quota, i no ens volem moure per quotes.

—Però curiosament, un dels textos del llibre que vostè signa directament parla de la relació amb les convidades i, entre totes, es queda amb la reina del bolero, l'Olga Guillot. Per què?

—Sí amb l'Olga Guillot i amb l'Omara Ortuondo. Amb l'Olga Guillot, per la seva incontinència verbal, per la seva màgia. Tampoc ella no representa la Cuba amb què em sento més identificat, però és una dona fantàstica. Va ser una entrevista en què ho vaig passar molt bé. “*Pero tu qué' stas hablando, me va' a dejá hablar a mí o que?*” (parodia l'accent cubà).

—I escriu al llibre que amb ella i l'Omara Ortuondo passaria, a Cuba, el dia que el món s'acabi!

—Sí, representa que em vaig a Cuba i elles no saben parlar, només saben cantar i és impossible mantenir un diàleg. És clar que és ficció total perquè l'Olga i l'Omara no es poden veure. Tenen ideologies diferents. L'Olga Guillot viu a Miami i és una anticacrista, mentre que l'Omara és del règim.

—Es un desig?

—Sí, però jo preferiria passar-lo amb aquesta altra, que és la Jaqueline, que també és cubana (*Grasset mostra una foto del llibre en què està al seient del darrere d'un cotxe amb una jove amb ulleres fosques*). Molt millor.

—Vostè confessa-li la meua sospita: tot això de dir que el món s'acaba, el programa i el llibre són una conspiració per substituir la Mari Pau Huguet en la retransmissió de les campanades de cap d'any.

—No, no. Sí és que el món s'acaba.

—Però amb vosaltres allà preparats.

—No, no, ha de ser la Mari Pau Huguet la que doni les campanades. Joestic encantat amb la Mari Pau. Amb les dues Mari Paus: amb la Huguet i amb la Maria de la Pau Janer.

—Què passa al Camp de Tarragona que sortiu tants periodistes-humoristes radiofònics?

—Home, que “gent del camp, gent del llamp” que es diu, no? M'imagino que això també és pendular. Aquí a Barcelona, fa temps, també es parlava de la màfia del Maresme, perquè hi ha molts periodistes ben situats que són d'aquella comarca: el Santi Carreres, aquí a Catalunya Ràdio; el Josep Maria Torrent, a TV3; el Joan Catà a la COM... Vaja, no te'ls acabes... I també hi ha hagut grups de pressió de Lleida o de Girona. M'imagino que, de vegades, a Barcelona també funcionen aquests codis territorials perquè quan un ve de fora, necessita trobar-se amb els companys i amb els amics i pot donar aquesta sensació.

—Però l'humor que us caracteritza què és, el mesatge del ferrer del teu poble, l'Antonio Mas, potser?

—No, no és ben bé això. L'Antonio Mas és un personatge peculiar, és la saviesa popular. Jo crec que a tots els pobles hi ha una persona que té tot l'anecdota-ri clavat al cap, que coneix els renoms, els malnoms i les anècdotes. Això és curiós, perquè moltes vegades, a la televisió, donem ales a personatges com Jesulín de Ubrique, no? I anem fent seguidisme de personatges que ens reboten de les televisions estatals. I aquí nosaltres tenim d'altres coses. És clar que Antonio Mas no és Jesulín, que no és torero. I no el pots assimilar a una altra cosa, però a Catalunya, d'Antonio Mas n'hi ha molts. Aquesta saviesa és la que els mitjans de comunicació han matxucat i esborrat. La tele ha portat espectacles insòlits a llocs on no els han vist mai. La gala dels Oscar, per exemple, es pot veure al poble més petit del planeta. Però també és veritat que ha esborrat,

de vegades, aquests personatges genuïns de cada terreny. La tele té això també: com diu el Bourdieu s'hauria pogut convertir en la gran arma de democràcia directa i, en canvi, ho ha esborrat, ha construït una altra realitat.

—Es un apocalíptic vostè.

—Sí, sí. Però vull dir que ha arribat un punt que les coses no cal fer-les, només cal que sembli que les fem. No cal que els polítics facin un carrer, sinó que l'important és que hi hagi una càmera de tele i es vegi que allà hi ha obres. S'ha arribat a construir una realitat paral·lela, que és la dels mitjans i després la quotidiana. Tancant el tema, doncs, l'Antonio Mas és una realitat quotidiana, no un artífici.

—Parlant de tele, la versió de Malalts de tele que presentàveu a TeleMadrid (Los Reyes del Mando) no ha acabat de funcionar. Per què?

—Primer, perquè no ens van donar

temps per créixer: en sis programes és impossible. Segon, perquè sortíem els dimecres, quan, generalment, jugava el Reial Madrid la Copa d'Europa: difícil. Tercer, perquè segurament la presència de tres catalans en un programa per Madrid, encara que no es digués, costa de pair: és clar, si tu vols que hi hagi un procés d'identificació entre els presentadors i el territori que trepitgen —que és una part de l'èxit de *Malalts de tele*—, doncs allà era impossible. I, per últim, perquè allò era una coproducció a tres bandes —amb TeleMadrid, El Terrat i GestMusic— i, en moments d'arrencada, hi havia massa directrius i no se sabia qui manava més.

—En canvi, la producció estrella de Canal 9 —Tómbola— sí que funciona. Com interpreta això?

—Primer, perquè el pressupost és molt més alt i els personatges que van allà van a fer espectacle. No entenc per què funciona. Segurament perquè el tarannà d'un programa tipus *Malalts* i un com *Tómbola* és

“És preocupant que siguin programes com ‘Tómbola’ els que funcionin. Precisament per això dic que vivim l'era de la frivolitat i la televisió —que és un mitjà superficial— viu un dels seus millors moments.”

molt diferent. L'un és més d'astracanada. *Los Reyes del Mando* era un programa que necessitava una certa fidelitat per part dels espectadors. Ara *Malalts de tele* va molt bé i és el que té millor audiència de TV3, però també va tenir una arrencada dels sis primers programes en què costava que la gent agafés el codi. I *Tómbola...* és preocupant o alarmant que siguin aquests programes els que funcionen. Precisament per això dic que vivim l'era de la frivolitat i la televisió —que és un mitjà superficial i on prima la vanitat— viu un dels seus millors moments.

—Aquest programa era la seva tornada a Madrid. Vostè va ser delegat de Catalunya Ràdio a Madrid...

—Set anys!

—I feia, sobretot, política...

—Sí, jo feia informació política. Jo sempre dic que el coneixement a fons de certs temes et dona, potser, més legitimitat per saber de què te'n fots. Aquella és una etapa periodística molt intensa i molt apassionant i, a més a més, em va permetre recórrer el planeta seguint el Felipe González i poder assistir, entre altres coses, a conferències de premsa de Gorbaxov, d'Arafat, de Mitterrand o poder assistir al relleu presidencial del Pinochet pel Patricio Aylwin i veure, fins i tot, aquella escena en què al Pinochet se li queda enganxada la banda presidencial i no havia manera de treure-la.

—Va patir el que en diuen el "clima de crispació", que deu ser pitjor que el fenomen d'El Niño, no?

—Sí, sí. A més en aquella època van dimitir Antoni Asunción i Vicent Albero, dos dels personatges que surten al llibre sense anomenar-los. I recordo un dia que semblava realment que el món s'acabava. A Madrid, al marge d'aquella etapa de final dels governs socialistes, es viu amb aquesta sensació més a flor de pell que a Barcelona o València. També sembla que el món s'acabi ara, quan el conflicte d'Ibèria és un caos...

—Això li va fer enyorar un altre clima figurat, que és el que d'altres en diuen "l'oasi català"?

—Creu que els mitjans catalans van saber quedar-se al marge del clima de crispació? —Segurament, aquí hi ha unes altres formes que ens acosten més a l'estil florentí de fer, tant en la política com en el periodisme. Aquí potser, fins i tot, hi ha més rigor a l'hora de treballar i, en tot cas, es guarden més les formes. A Madrid es treballa d'una manera més salvatge, diria jo. Potser perquè hi ha més mitjans i més competència i això ho accelera tot. I es fa molt periodisme de declaració i contradecoració i una mica atitellat.

drid em vaig sentir molt a gust. Fins i tot, hi ha un còctel al Bar del Diego, al carrer de la Reina, que porta el meu nom: Graset. Imagina't si estava ben instal·lat que allà em preguntaven si jo era realment "catalán-catalán". El gran dubte era si un tio que se sabia moure bé per Madrid era realment "catalán-catalán".

—I què contestaves?

—No: què voleu que sigui, els deia. Mireu, sóc català des que el segle XIII els pirates àrabs van entrar a les platges de Salou i el dia que la pubilla dels Graset es casava, aquell dia la van segrestar i se la van endur. Des del segle XIII hi ha algun Graset a Vila-seca. Això allà els estranyava molt, fins i tot a gent que després ha tingut responsabilitats al Ministeri d'Administracions Públiques, com ara una noia que treballava al PP i em deia "Oye, esto del catalán tu lo hablas por esnobismo, ¿no?" i jo: "sí, sí, una moda pasajera, de ha-ce unos cuantos siglos pero pasajera, sí".

—No sé si és l'oasi o l'abeurador català. No. Em va cansar perquè personalment ja no m'enriquia com a periodista. Segurament ara podria continuar treballant a Madrid i estaria molt a gust, però va arribar un moment en què sempre feia el mateix i m'interessava fer altres coses: com ara treballar a la "cuina" de la ràdio, coordinant *El matí* de Catalunya Ràdio amb l'Antoni Bassas, on vaig passar dos anys; i el retrobament amb l'Andreu Buenafuente i l'oportunitat que em va donar de col·laborar amb ell als tres *Sense títol*, al *Bonic Vespre*...

—Ja havia treballat amb ell?

—Ens coneixíem de l'etapa de Ràdio Reus i Ràdio Salou. Quan érem més jovenets, els dos treballàvem a la SER a les comarques meridionals, que se n'hi diu.

—Però a Madrid també va contactar amb gent amb bon humor com el famós Manolo, del Reial Madrid, que parla al *Matí* de Catalunya Ràdio.

—Sí, un bon amic, el Manolo. Sí, si jo a Ma-

